

www.rtr.rs
 „Народ“ излази свакога дана по подне.
 Штампарија се налази у Франковој улици бр. 20.
 Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

НАРОД

Преокрет на руском фронту

Лондон, 7. септ.

У Вашингтону је донета одлука, да Јапанци учествују у операцијама на руском фронту. Том је приликом принц Иши изјавио: „Наш долазак у Америку послужио је да појача нашу сарадњу на суви и на мору. Јапану је нарочито стављено у дужност да помаже Русији фабрикацијом муниције.“

Петроград, 7. септ.

Вести са фронта, из тренутка у тренутак, све су боље. Биле су велике манифестације приликом састанка руских и јапанских трупа.

Јуче су јапанске трупе први пут ушле у борбу. Неколико немачких напада Јапанци су одбили; непријатељ је био збуњен учешћем новог непријатеља.

Лондон, 7. септ.

Долазак јапанских трупа на руски фронт изазвао је у Немачкој велико запрепашћење. По писању штампе, мислило се у целој Немачкој да ће Русији морати да попусти према немачком напредовању ка Петрограду. Немачка највиша команда предузела је мере за одбрану од руско-јапанског притиска.

Петроград, 7. септ.

Ситуација је на фронту врло добра. Козаци, који воде борбу јужно од Пскова, боре се са крајњом храброшћу.

Не може се описати одушевљење, са којим они улазе у борбу. Немци са самртничком лудошћу врше нападе, али их Руси одбијају, наносећи им ужасне губитке.

Петроград, 7. септ.

Једна војна инжењерска јапанска мисија дошла је у Петроград да изради план за изградњу нове железничке пруге преко Сибира.

Конструкција ове пруге почеће око половине септембра а већи број јапанских радника доћи ће у Русију, да се убрза рад на конструкцији те железнице.

Петроград, 7. септ.

Славни генерал Брусилев примиће понова активну команду у војсци. Сви листови истичу важну улогу, коју је играо генерал Алексијев, шеф генералштаба, у последњим догађајима.

Петроград, 7. септ.

Транспортиране јапанске муниције на источни фронт отпочело је преко сибирске железнице. Прва одељена јапанске војске стигла су на руски фронт и снабдевена су богатим ратним материјалом. Руска војска их је одушевлено дочекала.

Догађаји у Русији

У свом развићу, које задивљава својом правилношћу, велика руска револуција је премостила најтежу кризу. Један од најопаснијих покушаја напада на ново стање далеко опаснији него што је био Лењинови максималистички, дефинитивно је сломљен. У и н ц и д е н т у Керенског и Корнилова победила је првобитна идеја револуције, која је већ стекла поверења код свих њених пријатеља, над нечим новим, непознатим, неодређеним.

Да поставимо узастопце три питања и да покушамо да одговоримо на њих. Какве су биле побуде Корниловљева

рада? Да ли би његов успех био од какве користи по Русију и њене савезнике? Какве су последице Керенсковог успеха?

По досадашњим подацима главни разлог последњим појавама у Русији уопште па, и догађају са генералом Корниловом, био је у наглом и јаком непријатељском нападу на фронт код Риге. Малодушницама и нарочито онима, који су навикли да гледају на нове ствари конзервативним и страшљивим погледом, учинило се једног тренутка да револуционарној Русији недостаје организације, да се може одупрети новој на-

вали, чија се снага прецењивала. Тако схвативши, у Корниловљевом поступку било је патриотских побуда, али извесно погрешних, и зато је његов рад могао да донесе тешких последица. Руска револуција суревњиво брани своје тековине и крајње погрешно било је схватање да ће она пристати да се, за дан, потчини једном формално војничком режиму. Али са тим је већ свршено. Генерал Корнилов се потчинио.

Шта би било да је Корнилов успео? По најпознатијим примерима у историји, све промене у току једне револуције мало мењају основни циљ: оне само мењају начине и путеве ка циљу. Московски Конгрес тачно је и једногласно, свима слојевима руског народа, изнео задатке и тежње Русије, и ако је било тактичког размислажења. Такве разлике у начину, да се дође до истог циља, могу бити теже или блаже природе, али циљ остаје исти.

Ето, најкраћом анализом, одговора на питање о покушају Корниловљевом а и на сва друга, која би се слично могла појавити. Свака претерана забринутост излишна је и неоправдана.

Иа ипак је успех Керенсков са најкрупнијим последицама. Он значи не само продужење рата, већ његова интензификација до највећих размера. Прекинуло се са многим предсудама и разумело се да је питање чувања добити руске револуције условљено победом над спољним непријатељем. Док тај посао не буде свршен не може ствар револуције бити осигурана. У том циљу цео, неподељен руски народ дао је моћ једном човеку, да ради на путу ка победи. И он и сви, са умноженом енергијом и са јаком помоћи свих Савезника, дали су се на посао.

ИЗВЕШТАЈИ

Одавно је Кајзер тражио Божји савез. Али изгледа да га је Бог упutio да се обрати надлежним путем, те је тако дошло до папине интервенције.

Гаргантуа

НАША РАДИНОСТ

Један трговачки покрет.

Неколико наших занатлија и индустријалаца раде ових дана на образовању једне заједнице, којој би био циљ, да унесе иницијативу у све наше привредне установе, како би на тај начин обезбедили повољније прилике за развијање занатлијства, трговине и индустрије по повратку у Србију.

У том циљу, већ је образован одбор занатлијско-трговачко-индустријски, који ради на брзом остварењу корисне замисли за побољшање положаја садашњих и будућих представника наше радности.

Ова нова заједница труди се, да добије државну помоћ и контролу, како би, на тај начин, обезбедила свој опстанак и брже постигла циљ, а сузбила сваку посебичну спекулацију на штету општих интереса занатлија, трговаца и индустријалаца.

СОЛИДАРНОСТ

Крф, 5. септ.

Г. Никола Пашић, председник српског министарског савета добио је приликом свог скорашњег пута са збора српске народне Одбране у Њу-Јорку, на коме је био присутан и велики број Хрвата и Словенаца овај телеграм:

«Изјављујемо вам своју једнодушну захвал-

ност на закљученом споразуму у Крфу, обавезујући се да ћемо се борити свом својом снагом и поднети све могуће жртве до извршења свих тачака Декларације. — Одбор Српске Народне Одбране.» (Пресбирос.)

ОСТЕНДЕ И ЗЕБРИЦ

Царих, 7. септ.

Поморски немачки кругови јако су узнемирени због учестаног бомбардовања Остенде и Зебрица од стране енглеских авијатичара. У пркос свима предузетим мерама, последњим бомбардовањем јако су оштећене радионице, у којима се израђују сумарени. Аеропланима је много помогло обилно време. Више сумарена упропашћено је запаљивим бомбама. Због тога се Немци носе мишљу да ову своју важну поморску базу пресеље у Северно Море.

БЕДА У ПОЉСКОЈ

Копенхаген 7. септ.

Дански научник Ешнвјер, члан одбора за помоћ Пољацима, по повратку из Пољске изјавио је, да патње пољског народа данас превазилазе људску снагу.

Већ озавно хране нема довољно. Обична је ствар видети на улици људе, који су се срушили, умрујући од глади. Тифус и друге заразе уништавају становништво у Варшави. Болнице су препуне.

Зима се очекује са највећим страхом. Нема ни дрва, ни хране.

Истребљивање Јермена

Турски «социјалисти» дали су у Штокхолму енергичну одбрану младотурске владе и њеног држања у погледу Јерменске. Они су најавили, да су Јермени, будући увек непријатељски расположени према држави, морали и да буду третирана као такви.

Сви, који знају турски менталитет и режим који влада у Турској, израђују се зачудити имену „социјалист“ на које претендују делегати отоманске владе.

Менталитет турски је запорен идејом о превласти муслимана над хришћанима, а она је основни принцип муслиманског права, који се вековном праксом претворило у религијску и социјалну догму. Он је чиста негација социјализма. С друге стране, страшна диктатура комитета Уједињење и Напредак неће никада допустити — нити је до сад допустила — не само формирање какве социјалистичке партије, чиме би постојање било очита

контрадикција првом младотурском режиму, већ никакву привидну опозицију, јер комитет све те покушаје потпуно уништава мачем и огњем.

Ови „социјалисти“ су у ствари маскирани изасланици турске владе, који имају за дужност да у Штокхолму даду важне информације о турском народу, чије су руке покривене крвљу од стотине хиљада Јермена.

Већ шест векова пиљте Јермена под турским јармом. Као и наша историја, тако и историја Јерменске представља дугачко мучеништво, које је још трагичније, од кад се, према члану 61 Берлинскога Уговора, имале, да уведе у Јерменској реформе под гаранцијом великих сила. Од тада је Турска, коју је представљао Абдул Хамид, имала плаћ да истреби народ Јерменски. Отомански државници мислили су да могу питање јерменско, које је постало питање међународно, решити на тај начин.

што ће уништити јерменску расу и даги, у исто време, полета панславизму, замењујући муслиманским елементом ишчезли хришћански народ.

Међутим, повика индигирање Европе, која се дизала с времена на време, и ретка интервенција великих сила спречили су Турке у потпуном извршењу овога пакленог плана. Али су они тада ипак маскривали преко 30.000 Јермена, опустошили 2500 места, порушили 600 црква и манастира, што је изазвало један револуционарни покрет, који је имао за циљ одбрану отишита и ослобођење.

После младотурског преврата, организације јерменске, верујући у свечана обећања Талат-беја и у долазак ере правде, положили су оружје, док су Младотурци очекивали згодан моменат па да продуже план свога са престола свргнутог претходника.

Тај моменат дошао је, кад је Немачка наредила Турској да се стави под оружје.

Јерменска је поново дошла у агонију. Овога пута покољи, силовања, плачка, конфискација и протеривање дошли су до такве мере, да им није било равна. Више од 800.000 Јермена: људи, жена, старана, деце било је мучено, спаљено, удављено, а младих девојака продано. Те грозне злочине починио је турски народ, турска војска под управом високих чиновника и виших официра, а према инструкцијама од централне управе. Затим, они који су преживели одвођени су у погореле, пуне крајеве у Јерменској, где су умирали од глади и жеђи.

Ето такве злочине бране »социјалисти«, а јасно је да онај ко прави апологију покоља, највећих ваљда у светској историји, не може бити друго него саучесник у злочину.

ИЗЈАВА ПЕНЛЕВЕА

Париз, 7 септ.

Председник владе г. Пенлеве је изјавио у парламенту: »Ништа неће одвратити Француску од њене несаломљиве решености да настави рат. Она ће наставити рат, не да се свети, већ да брани слободу и независност света.

Циљеви су, да се ски-

не анексија са Алзаса и Лорена, да се поправе почињена руина и да се закључи мир, у коме ниједан народ, моћан или слаб, неће бити притискиван. Мир треба да да ефикасне гаранције, које ће заштити Удружења Нација, да једна другу не нападају.

Влада ће се трудити да створи синтезу свога рада на Народној Одбрани. Сарадња у томе неизбежна је за све савезнике, који чине сви заједно један оружани народ на фронту.»

Даље је Пенлеве изјавио, да је војничка ситуација на свима фронтима повољна. Морал у војсци никада није био виши.

Пенлеве је завршио речима: »Ми владамо у тесном јединству са парламентом. Ако ви верујете да је влада достојна свог великог задатка, ми ћемо оправдати ваше поверење својом енергијом и својом искреношћу.

ТРГОВАЧКА КОМОРА

На седници Трговачке Коморе од 17. априла 1917 извршен је избор чланова и заменика и то:

Председник Коста Др. Ривнић, Подпредседник Давид Л. Симић; чланови за Београд: Ђорђе П. Радојковић, Милоград М. Павловић, Ђорђе Гавриловић и Милован Матић; заменици за Београд: Мих. Бурић, Мих. Перовић, Станимир Мирковић, Милан Јовановић, Милосав Митровић и Влад. Стојанкић; чланови за унутрашњост: Малиша Атанасковић за Ужице, Милан Гашић за Крушевца, Милован Ристић за Ђурију, Пера Кушаковић, за Врање, Пера Милановић за Гор. Милановац, заменици за унутрашњост: Петко Вукомировић за Прокупље, Миле Гадић за Шабац, Мих. Михајловић за Пожаревац, Милован Лаваревић за окр. београдски Лаза Кузмановић за Чачак, Гаја Ђорић за Смедерево, Душан Јевтић за Неготин, Петар Хаџи-Нешић за Ниш, Урош Симић за Крагујевац, Милутин Станојевић за Зајечар, Раста Топаловић за Ваљево и Ђорђе Златковић за Цирол.

Комора се налази у Ници.

ватром и митраљезима. Мир на Дунаву и до Црног Мора.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

У правцу Карца Сугани једно наше пешачко одељење успело је, да пређе из непријатељских линија код Вазиторента и добило око 300 заробљеника.

На каменитој висоравни Бајзице одбијени су енергични непријатељски напади.

ВЕЗА СА СРБИЈОМ

Обавештајни биро Српског Црвеног Крста у Солуну, добио је од Српског Црвеног Крста у Женеви акт, којим извештава да је Бугарски Црвени Крст одобрио преписку са нашим породицама у Србији на територији под Бугарском. По том одобрењу, преписка се може вршити и искључиво на овај начин:

- 1., Преписка се води на оригиналним швајцарским картама;
2. Адреса је: Croix rouge Bulgare - Sofia pour N. N. Nich.
- 3., На адресној страни не сме се стављати ништа више, а адреса пошиљачева може се само прикачити на карти, и
- 4., Текст се може писати ћирилицом, али је боље латиницом.

Свако одступање од овога шаблона повлачи отежавање у саобраћају, па и преписивање карата.

БЕЛГИЈСКИ РОБОВИ

Лондон, 7. септ.

«Тајмс» објављује чланак једног свог дописника о робовању у Белгији. У њему се каже: «Немци и даље врше одавођење Белгијанаца. И поред многобројних протеста, које су упутили Папа и неутралне државе, они ипак врше стари систем тешког намета на белгијско становништво и гоњења на тешке радове.

У фебруару Кајаер је био сасечано изјавио, да ће пусти кућама све оне, који су вршили своје редовне послове у часу када су неправедно одвођени. Од њих је враћен само мали број, али и ови су толико изнурени да су неспособни за ма какав рад.

КРАТКЕ ДЕПЕШЕ

Копенхаген. — Предвиђајући озбиљну оскудицу у млеку, маслу и масти, копенхагенске власти намеравају да од 1. октобра уведу карте за масло и масг. Исто се тако мисли да се економичне и са бензолом и алкохолом.

Карте за петролеум облигатне су за све становнике од 1. септембра.

Берн. На супрот одлуци буџетске комисије Рајхстага Хинденбург је одлучио, да пољску легију пошаље на пољожај, јер је празнина у трупама осетна.

Париз. Влада намерава да у току идуће године изгради за трговачку флоту три пута већу тонажу него што се израђивала у време мира. Овај програм према потреби прошириће се.

ДОГАЂАЈИ

САОПШТЕЊЕ

Из Обавештајног биро-а Српског Црвеног Крста у Солуну добио смо ова обавештења.

Умољавају се улагачи по пошиљкама новаца за Србију, да у будуће, када се обрађају овом биро-у писмом или картом, да им се приспеле признанице пошаљу, означе тачне своје адресе, адресу коме су новац послали и за кога, места, као и суму послату, како би им се тачно одговарајуће оригиналне потврде могле послати.

ПАЛИМ ЈУНАЦИМА

Почетком октобра биће откривен споменик, који се подиже на гробљу изгинулих војника на путу Баница-Битољ, седам километара далеко од баничке станице. Споменик подижу војници Дрин. Дивизије под контролом санитет. мајора, др. Мих. Дуњића, чија је заслуга што ће се и на тај начин обележити гробови палих јунака.

Споменик је један од најлепших и најскупценијих.

ПОМЕН

У недељу 10 септемара у пркии Доупске команде у Микри, после службе даваће се четрдесетодневни помен Николи Т. Даничићу учитељу и резервном капетану I класе.

САОБРАЋАЈ С МИКРОМ

Према најновијем реду вођења, брод »Србија« саобраћа сваког дана, осим уторника, између Солуна и Микре по овоме реду: с моста код Беле Куле полазак у 7 и 16 час., повратак из Микре с там. пристаништа у 7.45 и 16.45 часова.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

ЛОНДОН. — Лист »Манчестер Гвардијан« сазнаје, да су међу немачке трупе растурени прогласи, у којима се тврди, да ове године зимског рата неће ни бити, благодарећи појачаној сумаренској акцији.

ШТОКХОЛМ. — више чиница министарства спољних послова пензионисано је због скандала са депешама.

Потврђује се, да ће Луксбургова афера изазвати у Шведској министарску кризу.

ЛОНДОН. — Листови у Данској кажу, да је велика количина угља из Немачке извезена у Данску и Швајцарску. У накнаду за то, ове две земље су увезале у Немачку животно намирнице.

РИМ. — »Борнале д'Италија« каже, да ће се министарска криза избећи. — Управник вароши Рима пензионисан је по своме захтеву.

ПЕТРОГРАД. — Шеф Генерал-штаба, генерал Александер отпутовао је на фронт.

ЖЕНЕВА. — Конференција у Штокхолму одложена је до половине новембра.

ПЕТРОГРАД. — Листови пишу, да најмлађе новине генерала Александерова значи, да ће се рат продужити до победе.

ЦИРИХ. — Из Берлина јављају, да је опозван из Берлина поморски атеше аргентинске републике.

ЊУЈОРК. — »Њујорк Хералд« каже, да је отпремник шведског посланства у Вашингтону изјавио Лансину жаљење своје владе због држања шведског посланика у Буенос Ајресу.

РИМ. — Г. Корацини, начелник министарства унутр. дела, поднео је оставку.

ПАРИЗ. — Из Рима јављају »Пти Паризиенус«: У католичким круговима говори се, да је одговор Немачке и Аустрије предат Ватикану 31 августа.

ЛОНДОН. — Цела енглеска штампа повољно пише о промени режима у Русији.

ЦИРИХ. — Швајцарски радници и нижи чиновници обуставили су рад за један дан, протестујући тиме против држања швајцарске владе у извозу намирница за Немачку.

РИМ. — Званично се јавља, да је коначно закључен споразум о размени заробљеника између француске и немачке владе.

ЛОНДОН. — (Нарочити извештај Ратног Пресбироа). Амерички амбасадор г. Жерар у својим мемоарима вели да не може бити мира догод немачка аутократија не буде збрисана.

АТИНА. — Тењи, француски делегат за финансијску контролу у Грчкој најмлађи је за пуномоћног министра.

ЛОНДОН. — (Нарочити извештај Ратног Пресбироа, Мајор Морат критикује немачку Врховну Команду што је допустила да се Савезници утврде у Солуну место да их Нападану и истерају енглеско-француску флоту из своје базе. Историја ће показати, ве и он, да споразумне спелнису никад изгубиле на вида важност ове базе.

ЛОНДОН. — Због откривања револуционарних памфлета избио је штрајк међу радницима муниције у неким фабрикама у Немачкој. Маршал Хинденбург и адмирал Шерупутили су нарочите циркуларе радницима.

АМСТЕРДАМ. — »Лажцигер Фолксгајтунг« јавља, да ће граф Чернин поднети оставку. На његово место доћи ће кнез Хоенлое, професор Ламурах или граф Гарноески.

МОНДРИД. — Краљ је добио споразум свих араарених држава, по коме се допушта слободно кретање санитетских лџа, француских и енглеских у Средоземном Мору, Атланском Океану до Ла Манша.

СРПСКИ ЗВАНИЧАН ИЗВЕШТАЈ 6. септембра пушкарање и обострана арт. ватра, јача у реону Сокола.

МАЛИ ОГЛАСИ

Др. Алберт Гатенов, париски зубни лекар са 18 година искуства лечи уста за 4 до 5 дана завршен рад. Вади зубе без икаквих болова. — Егнатијева ул. 339 7-12

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

Нема ништа важније, осим велике артиљеријске активности на сектору Ипра.

РУСКИ КОМИНИКЕ

У правцу Риге борбе претходница трају даље. Наши елементи из претходнице свуда дају отпора и на неким тачкама напредују. Заузели смо гробље северозападно од Хапсала, као и место Сацен код села Сисексаја. На осталом делу фронта пушкарање и извидничке операције.

На румунском фронту ништа важно.

РУМУНСКИ КОМИНИКЕ

У области Грозешћи румунске су трупе напале непријатељске положаје и заробиле 40 војника и 2 официра. — На Серету, источно од Горлешћи, једно непријатељско извиђачко одељење покушало је да се приближи руским рововима под јаком артиљеријском заштитом, али је одбијено пушчаном